

Lumen

Holland Rijnland

JAARVERSLAG

2022

april 2023

Inhoudsopgave

Jaaroverzicht Lumen in vogelvlucht

Voorwoord	3
Lumen	4
Ontmoeten	5
Leren	12
Doen	17
Weten	21
Communicatie	23
Bedrijfsvoering	24
Financiën	25
Bijlagen	26
• Met dank aan	
• Belangenbehartiging en presentaties	
• Medewerkers	
Contact en colofon	29

*“Ervarings-
deskundigheid leert
mij dat ik wat ik onpret-
tig vind aan mezelf,
ook kan inzetten als
een kracht.”*

VOORWOORD

Stichting Lumen Holland Rijnland werd op 27 december 2017 opgericht. Een fusie tussen de regionale cliëntenbelangenorganisatie Stichting ZON, het Inloophuis Psychiatrie Leiden en het GGZ-informatiepunt Holland Rijnland. In het vijfde jaar dat Lumen bestaat is de organisatie wederom gegroeid. Gegroeid qua omzet, vrijwilligers, medewerkers maar vooral in het aantal plekken waar we inwoners uit de regio bereiken. De groei van Lumen is geen doel op zich, wel de wens om er te zijn voor alle inwoners die baat hebben bij ontmoeting, lotgenotencontact, het herstel aanbod en de inzet van ervaringsdeskundigen. Bij Lumen kun je jezelf zijn en tegelijkertijd jezelf opnieuw ontdekken en word je uitgedaagd om jezelf verder te ontwikkelen. Ook in 2022 zijn veel inwoners uit de regio Holland Rijnland deze uitdaging aangegaan. In dit jaarverslag leest u hierover de details. Hierbij schetsen we in een andere opzet een algemeen beeld van onze dienstverlening verdeeld over de thema's Onmoeten, Leren, Doen en Weten.

De coronapandemie zorgde wel dat wij nog de nodige maatregelen hebben moeten handhaven. Dit heeft begin 2022 geleid tot enige beperkingen in de uitvoering van onze dienstverlening. In de loop van het jaar kwam gelukkig aan deze, voor veel van de mensen uit onze doelgroep moeilijke, periode een eind. Dit verklaart deels de groei in het aantal deelnemers, bezoekers, gasten en/of cursisten.

Door de grote inzet van al onze vrijwilligers en medewerkers hebben wij in 2022 van betekenis kunnen zijn bij de ondersteuning en het herstel van mensen die dat nodig hadden. Mede namens hen wil ik iedereen die daaraan heeft bijgedragen - naast vrijwilligers, medewerkers, bestuur, onze samenwerkingspartners - uiteraard onze opdrachtgevers, de gemeenten uit de regio Holland Rijnland, heel hartelijk voor bedanken.

Namens het bestuur van Stichting Lumen Holland Rijnland

Bart Smith

Directeur

Dienstverlening	2021	2022	Verschil in %
Respijthuis Rijnstreek gasten	49	73	49,0%
Respijthuis Rijnstreek dagrespijt	26	156	500,0%
Clientondersteuning totaal	294	760	158,5%
Inloop Leiden	155	143	-7,7%
Inloop Oegstgeest	88	78	-11,4%
Ontmoeten op Maandag	277	365	31,8%
Expex Katwijk	7	16	128,6%
Zicht op Herstel	60	151	151,7%
Scholing ervaringsdeskundigheid	167	218	30,5%
Krachtsirkels totaal	31	46	48,4%
Lotgenotencafe	17	18	5,9%

Doelgroep

Wij zetten ons in voor mensen met psychische, psychosociale en verslavingsproblematiek in de regio Holland Rijnland. We bieden een veilige plek voor ontmoeting en ondersteunen hen in hun persoonlijk en maatschappelijk herstel. Daarbij staat (het ontdekken van) de eigen wensen, doelen en mogelijkheden op het gebied van (arbeids)participatie altijd centraal. Zelfregie en herstel zijn belangrijke kernwaarden voor Lumen.

We werken actief aan preventie met onafhankelijke peer-to-peer ondersteuning. En we werken aan deskundigheidsbevordering en beeldvorming gericht op het bevorderen van acceptatie van onze doelgroepen in de maatschappij en het verminderen van het stigma.

Ervaringsdeskundigheid

Het perspectief van de deelnemer, bezoeker of gast vormt het vertrekpunt bij alle activiteiten van Lumen. Daarom betrekken we ervaringsdeskundigen bij alles wat we doen. Mensen die het proces van ontwrichting en herstel aan den lijve hebben ondervonden weten hoeveel moeite herstellen kost. Daardoor kunnen zij zich goed inleven in een ander en weten zij bij uitstek hoe die het beste ondersteund kan worden bij het herstel – soms beter dan professionals.

We werken met een kern van vaste mensen en daarom heen een grote schil van vrijwilligers. Een groot deel van hen zijn ervaringsdeskundig. Tijdens ons scholingsprogramma rondom ervaringsdeskundigheid leren we hen hoe ze hun persoonlijke ervaringen met ontwrichting en herstel kunnen gebruiken om lotgenoten te ondersteunen.

Regio's

Ons werkveld bestaat uit de regio's Duin- en Bollenstreek, Katwijk, Leidse Regio en de Rijnstreek. In de regio Duin en Bollenstreek zijn we druk met arbeidsparticipatie aan de slag gegaan als uitvloeisel van het project *Opgenomen op de Werkvloer*. In Katwijk hebben wij onze dienstverlening steeds meer uitgebreid met onder andere *Ouders helpen Ouders*.

In de Leidse regio stond ons met de verbouwing, inrichting en opening van het Respijthuis op de Hooigracht in Leiden een flinke opgave te wachten. De verbouwing had de nodige voeten in de aarde maar dankzij de inspanning van velen heeft dit geleid tot de realisatie van een prachtige plek waar je een warme en gastvrije ontvangst staat te wachten door medewerkers en vrijwilligers als je behoefte hebt aan extra ondersteuning.

In de Rijnstreek voerden we in 2022 voor het eerst onze werkzaamheden uit in de hoedanigheid van onderaannemer voor de coöperatie Dichtbij in de Rijnstreek. Lumen heeft naast het Respijthuis de opdracht om de inzet van ervaringsdeskundigen in de wijkteams vorm te geven. Dit vroeg in 2022 om nadere afstemming met de afzonderlijke wijkteams en geleidelijk opbouw en uitbreiding van het aantal fte.

Samenwerking

We zijn onafhankelijk van zorginstellingen en hulpverleners maar samenwerken met anderen vinden we belangrijk. Zo zorgen we voor betrokkenheid en bekendheid, en bundelen we onze krachten. Ook worden we vaak door andere organisaties benaderd met hulp- of informatievragen en wijzen zij mensen op onze dienstverlening. Aan netwerkpartners in de regio Holland Rijnland, zoals gemeenten, bieden we beleids-ondersteuning en belangenbehartiging. Vanuit het perspectief van ervaringsdeskundigheid, het cliënten-perspectief en innovatie ondersteunen we hen in hun rol en verantwoordelijkheid. Binnen de gemeenten, die onze opdrachtgevers zijn, werken we nauw samen met sociale wijkteams en andere gemeentelijke diensten.

Een greep uit onze samenwerkingspartners: Aemosa, De Binnenvest, Bureau Leerrecht, Boba autisme-zorg, Brijder, Cardea (jongerenraad), De Haardstee, DZB, ExpEx Landelijk, FamilySupporters, GGD, GGZ-fact-teams, Hogeschool Leiden, Impegno, Inclusio, ISD Bollenstreek, Jeugdbescherming West, JSO, Leonardo college, MEE, Parnassia, Plein 28, POH-GGZ/Huisarts, Politie, Provalu, RET (regionaal expert team), Regionaal Bureau Leerrecht, Rivierduinen, Sociaal makelaar Oegstgeest, SP Hulpdienst, Tom in de Buurt, Transparant GGZ, Vriendenhuis Lisse, Welzijnskompas, Welzijnswartier.

Wij zijn, als een van de oprichters, lid van de Nederlandse Vereniging voor Zelfregie en Herstel. (www.nvzh.nl)

ONTMOETEN

Wij zetten ons in voor mensen die te maken hebben (gehad) met psychische klachten, psychosociale problemen of verslavingsproblematiek. Wij bieden hen een veilige plek voor ontmoeting met lotgenoten.

Open inloop

Inloophuis -Leidse Regio-

Met het Inloophuis in zowel Leiden als Oegstgeest bieden we een veilige plek bieden aan mensen met psychische problemen, waar zij anderen kunnen ontmoeten en waar we regelmatig activiteiten organiseren.

Het Inloophuis Leiden is vier avonden en een middag per week open. In Oegstgeest is dat drie middagen per week. Vanwege de coronamaatregelen was dat in 2022 niet altijd mogelijk. Toch bleef in Leiden het gemiddeld aantal bezoekers per avond gelijk. In Oegstgeest was het bezoekersaantal na de piek van vorig jaar – Lumen was tijdens de lockdown als één van de weinige locaties open – hetzelfde als voorheen.

Het inloophuis wordt gedraaid door vrijwilligers en ondersteunende inlopers. De vrijwilligers krijgen jaarlijks de training Omgaan met agressie en grensoverschrijdend gedrag en een AED-training. Dit jaar volgden zij er ook de training Signaleren van eenzaamheid. Ook organiseerde een van de inlopers een stadwandeling voor de vrijwilligers waarbij hij zijn ervaringsverhaal vertelde.

*Uitje
inloophuis
Oegstgeest*

Voor de inlopers organiseerden we het hele jaar door – soms met partners uit de stad - activiteiten. Ze konden meedoen met spelletjesmiddagen, een filmavond en uitjes. Er was eten tijdens verschillende feestdagen, we vierden verjaardagen en er was muziek. Ook gaven we voorlichting over de energietoeslag en initieerden een aantal inlopers een (extern toegankelijke) expositie met zelfgemaakte kunst.

	Leiden	Oegstgeest
Aantal dagen geopend*	248	142
Aantal activiteiten	24	10
Bezoekers		
-Totaal aantal bezoeken	7.440	1.846
-Uniek aantal bezoekers	143	78
-Man	74%	56%
-Vrouw	26%	44%
Gemiddeld aantal bezoekers per avond	30	13
Herkomst bezoekers	93%	67
- Leiden	74%	33%
- Oegstgeest	8%	52%
- Leiderdorp	4%	3%
- Duin- en Bollenstreek	10%	12%
- Buiten de regio's	4%	
Vrijwilligers		
Aantal actieve vrijwilligers	26	8

*Vanwege de coronamaatregelen waren de inloophuizen beperkt geopend.

Leiden: t/m 8 maart beperkt open

Oegstgeest: t/m 24 januari gesloten, t/m 5 februari beperkt open.

Barbecue

Knippen in de inloop

Samenwerkingspartner	Project
Bakkerij	Boottocht
Gemeente Oegstgeest	Samen tegen Eenzaamheid
Hogeschool Leiden	- Walk the Line
	- Hoezo Vreemd
	- Beroepsoriëntatiemarkt Social Work en Toegepaste Psychologie
Janssen	Care Day
Johnson & Johnson	Klusdag inloop
Kapper Smittenaar	Knippen in de Inloop
Verschillende vrijwilligersorganisaties	Halfjaarlijkse pop-up met informatie over vrijwilligersorganisaties in een winkelcentrum
Schuldhulpmaatje	Energietoeslag

“Tijdens de muziekmiddag waarbij inlopers optraden, was het mooi om te zien hoeveel talent er in de groep is. Sommigen moesten best wat overwinnen om dit te laten zien, maar het plezier van zowel de artiesten als de luisteraars spatte ervan af.” – een vrijwilliger

“Soms gaan de gesprekken nergens over, is het vooral lachen, een bakkie thee drinken en even poolen. Met een paar mensen praat ik ook over wezenlijke dingen en kunnen we elkaar helpen met dingen waar we mee zitten.” – een bezoeker

“Ik slaap slecht en heb veel aan mijn hoofd. Dan is het fijn om hier een beetje afleiding te vinden.” – een bezoeker

Care Day Janssen

Lotgenotencafé

-Leidse Regio-

Het Lotgenotencafé is een veilige ontmoetingsplek voor iedereen die werkt aan zijn of haar herstel. Ook mensen die vastlopen in hun leven en/of weinig aanspraak hebben zijn altijd welkom. Ervaringsdeskundige gastvrouwen en -heren runnen het Lotgenotencafé en voeren herstelgerichte gesprekken. Opvallend is dat mensen afspreken om elkaar te ontmoeten in het lotgenotencafé. Ook is het inmiddels traditie dat een van de vrijwilligers wekelijks een 'voorleeshoekje' creëert; hiervoor is veel belangstelling. Lotgenotencafés rondom feestdagen zijn opgeleukt met lekkere hapjes.

Aantal middagen geopend	52
Ervaringsdeskundigen gastvrouwen/-heren	6
Bezoekers	
- Totaal	936
- Per week	18
Herkomst bezoekers	
- Leiden	70%
- Omstreken (Leiderdorp, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten)	30%

"Laagdrempelig. Makkelijk om met mensen in contact te komen." – een bezoeker

"Je kunt echt jezelf zijn! Voor en door lotgenoten, dat is positief." – een bezoeker

"Een rustpunt waar ik mijn 'eigenaardigheden' niet hoeft te verbergen. In tegendeel, waar ik uitgenodigd word om hierover met anderen in gesprek te gaan." – een bezoeker

8

Vrijdagmiddag inloop

-Rijnstreek-

De vrijdagmiddag inloop is bedoeld voor mensen die psychische problemen (gehad) hebben. Het kan lastig zijn om na een moeilijke tijd of opnamen de draad weer op te pakken. De inloop geeft structuur, het is een bekende plek op een vast moment in de week, en is gericht op laagdrempelige ontmoetingen en een luisterend oor. De vrijwilligers zijn geen behandelaars maar betrokken mensen. Deze inloop is een samenwerking tussen Lumen, Tom in de buurt en Rivierduinen. Het bezoekersaantal wisselt tussen tien en vijftien mensen per week.

Ont-moeten op maandag

-Rijnstreek-

Samen de week starten, dat is de kern van ont-moeten op maandag. We komen iedere week bijeen om bij een kop koffie van gedachte te wisselen. We bespreken dan onze dromen, wensen en kwaliteiten – en wat ons (nog) tegenhoudt, zoals alles wat wij van onszelf moeten. Ervaringsdeskundige gespreksleiders begeleiden de groep. Het is een open groep, iedereen is welkom, met een vaste kern bezoekers.

Totaal contactmomenten deelnemers	365
Gemiddeld aantal deelnemers	7,3
Deelnemers	
-Leeftijd	23 tot 58 jaar
-Man	53%
-Vrouw	36%
Herkomst bezoekers	
- Alphen aan den Rijn	90%
- Kaag en Braassem	1,4%
- Leiden	1%
- Nieuwkoop	0,4%
- Onbekend	7,2%

Respijthuis

-Leidse Regio, Rijnstreek-

Het Respijthuis is een kleinschalige logeerplek waar mensen met psychische problemen in een omgeving met lotgenoten op adem kunnen komen. Bijvoorbeeld als er sprake is van oplopende stress waardoor het risico bestaat dat psychische en/of sociale problemen verergeren. Naast een logeerplek is het ook mogelijk om alleen overdag van het Respijthuis gebruik te maken. De respijthuizen worden – net als andere onderdelen van Lumen - gerund door ervaringsdeskundige medewerkers en vrijwilligers.

Lumen heeft twee respijthuizen. Het eerste respijthuis werd twee jaar geleden in Alphen aan den Rijn gerealiseerd. Onder grote belangstelling opende wethouder Duurzame verstedelijking, Ruimte en Wonen Fleur Spijker in september het tweede Respijthuis in Leiden. De inrichting is zo goed als tweedehands en de kamers hebben de thema's van de vier elementen aarde, water, lucht en vuur. Na een lange voorbereidingstijd en veel media-aandacht is de belangstelling van logeergasten groot.

In Alphen aan den Rijn logeert ongeveer een derde van de mensen vaker dan één keer. Ook het overgrote deel van de daggasten komt vaker terug. Ten opzichte van 2021 zien we – dit is een landelijke trend – een significante stijging in gebruik van dagrespijt. Een mogelijke verklaring is dat het respijthuis voor voormalige logeergasten een veilige plek is geworden en zij eenvoudiger doorstromen naar dagrespijt. Deze 'pool' van voormalige logeergasten wordt namelijk steeds groter.

Opening Respijthuis Leiden

**Opening
Respijthuis
Leiden**

Voor het Leidse respijthuis is het nog te vroeg om deze conclusies te trekken. Wel valt op dat mensen die via het respijthuis voor het eerste met Lumen te maken krijgen, ook doorstromen naar het Inloophuis en het Lotgenotencafé of een cursus gaan volgen.

In principe is er in beide Respijthuizen plek voor 1 daggast per dag. Wanneer er minder logeergasten zijn, is er meer plek voor daggasten. Zo maken we maximaal gebruik van het Respijthuis én houden we rekening met drukte in het huis en de aandacht die we aan gasten kunnen geven.

	Leiden*	Alphen aan den Rijn
Vrijwilligers	18	13
Stagiaires	8	2
Speciale vrijwilligers (specifieke 'taken' als koken, schoonmaak, wandelen, spelletje doen etc.)	7	
Gasten		
- Totaal	51	229
- Logeergasten	29	73
- Daggasten	22	156
- Unieke personen	29	54
Plekken		
- Logeerplekken	4	3
- Dagrespijtplakken per dag	1	1
Gemiddeld aantal logeerdagen	10	7
Bezettingsgraad		
- Logeergasten	79%	47%**
- Daggasten	21%	43%
Herkomst gasten		
- Leiden	82%	
- Oegstgeest	2%	
- Duin en Bollenstreek	8%	
- Buiten de regio	8%	
- Alphen aan den Rijn		70%
- Kaag- en Braassem		11%
- Nieuwkoop		4%
- Leidse regio & Duin- en Bollenstreek		13%
- Buiten de regio		2%

*Op 23 september logeerde de eerste gast en het respijthuis was 1 week gesloten tussen Kerst en Oud en Nieuw, dus 92 beschikbare dagen

** Door de coronamaatregelen was het Respijthuis niet altijd open (door besmetting bij gasten)

**Respijthuis
Alphen aan de Rijn**

"Ik kwam echt in een warm bad, met veel ruimte om mijn rust te vinden en mijn structuur van de dag weer op te pakken. Mooie warme kamers en huiskamer."

"Het is een eiland van rust. Mij gaf het mooie inzichten, relativering en bracht mij kalmte."

"Het verblijf in het Respijthuis was fijn. Bedankt dat ik hier mocht zijn! Eindelijk de rust gekregen die ik hoognodig had"

Krachtsirkel

-Duin- en Bollenstreek, Katwijk, Leidse Regio-

In iedere gemeente komt het voor: mensen die om wat voor reden dan ook minder sociale contacten hebben en hierdoor kwetsbaarder en ongelukkig zijn. Daarom hebben we in 2020 de Krachtsirkels (toen nog Buurtsirkels) van Rivierduinen overgenomen. Een Krachtsirkel brengt mensen uit hetzelfde dorp of stad met elkaar in contact om hun sociale netwerk te versterken. Met als resultaat meer zelfvertrouwen, minder eenzaamheid, makkelijker contact leggen met anderen en daardoor meer energie en kwaliteit van leven. We organiseerden al Krachtsirkels in Katwijk, Hillegom, Leiden en Zoeterwoude. Sinds dit jaar is er ook een in Oegstgeest gestart.

Wekelijks komen de deelnemers bij elkaar. We zien bij alle Krachtsirkels een hechte groep ontstaan. Naast de Krachtsirkel-bijeenkomsten zoeken ze elkaar op voor een wandeling, een bakje koffie, voetbal kijken, of een ziekenhuisbezoek of een Kerstmarkt en zelfs kunnen we officieus al de eerste Krachtsirkel-relatie melden. Gemiddeld blijven mensen een half jaar in de Krachtsirkel. Er zijn mensen die een paar keer komen en er is een vast kern.

Het gebeurt vaak dat de deelnemers de Krachtsirkel gebruiken als opstap om bijvoorbeeld een hulpvraag bij het STIP neer te leggen of om stappen te zetten op het gebied van arbeidsparticipatie (betaald of vrijwilligerswerk)

	Deelnemers
Herkomst deelnemers	
Hillegom	19
- Hillegom	74%
- Lisse	16%
- Teylingen	5%
- Overig	5%
Katwijk	10
- Katwijk	100%
Leidse regio	17
- Leiden	82%
- Oegstgeest	6%
- Zoeterwoude	12%

"Dit cluppie houdt mij toch wel een beetje op de been."

"Ik vertrouw jullie en dat is al heel wat."

Krachtsirkel

Lotgenotengroepen

Lotgenotencontact Norwood

-Rijnstreek-

De Norwoodgroep is een gespreksgroep voor vrouwen die telkens in relaties en situaties terecht komen waarin ze zich niet gelukkig voelen en voor vrouwen die moeite hebben een ongezonde of verbroken relatie los te laten. In de gespreksgroep vinden zij onderlinge steun en herkenning. De naam van de groep is afgeleid van het boek Als hij maar gelukkig is van Robin Norwood.

De Norwoodgroep heeft een wekelijkse bijeenkomst met variërend vier tot zes deelnemers.

	Deelnemers
Herkomst deelnemers	
Rijnstreek	20
- Alphen aan den Rijn	65%
- Nieuwkoop	25%
- Kaag en Braassem	5%
- Rijnwoude	5%

“Wat ongelooflijk lekker dat ik mij niet hoeft te verantwoorden aan mijn omgeving.”
- deelnemer

Ouders helpen Ouders

-Katwijk-

Hoe is het om ouder te zijn van een kind met een verslaving? In deze groep praten we hier open over en staan de ouders voor elkaar klaar als het even te veel wordt. Ook nodigen we ervaringsdeskundige gastsprekers uit, zoals een verslavingscounselor die de wetenschappelijke kant van verslaving belicht of ouder die vertelt wat verslaving voor zijn gezin heeft betekend. Alle gastsprekers zijn meerdere jaren clean.

De groep bestaat uit acht deelnemers. Wij hebben een goede samenwerking met partners op verslavingsgebied zoals de Narcotics Anonymous (NA). Een ervaringsdeskundige moeder van de NA begeleidt deze groep.

LEREN

Wij bieden cursussen, workshops en herstelgroepen waarin we elkaar inspireren en motiveren. Ook leren we mensen hoe ze anderen kunnen ondersteunen in hun herstelproces.

Zicht op Herstel

-Duin- en Bollenstreek, Katwijk, Leidse Regio, Rijnstreek-

Herstellen is een zoektocht naar hoe je, ondanks je psychische klachten, psychosociale problemen en/of verslaving, een leven op kunt bouwen dat jij als zinvol ervaart. De cursus Zicht op Herstel helpt bij deze zoektocht.

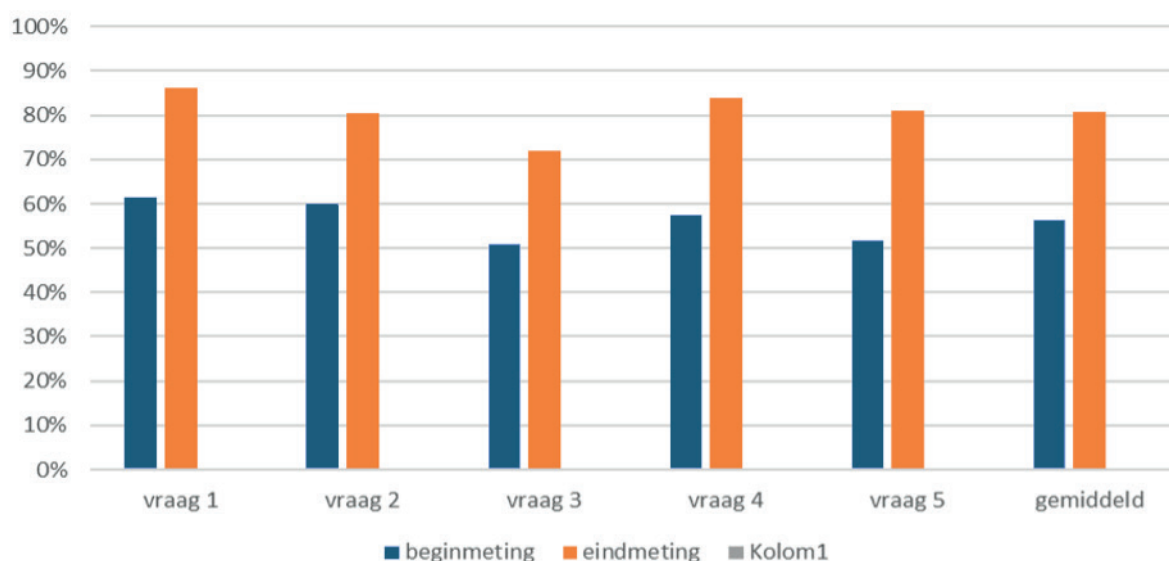
De cursus brengt met behulp van de verschillende fases van herstel het eigen unieke herstelproces in kaart. Elke bijeenkomst heeft een thema: startend met herstel, inzicht en acceptatie, om door te gaan met dromen en krachtbronnen en eindigend met eigen regie en zingeving. Aan de hand van deze thema's gaan de deelnemers onder begeleiding van twee ervaringsdeskundige cursusbegeleiders met elkaar in gesprek om kennis en ervaringen te delen. Dit leidt tot meer bewustwording van en inzicht in wat kan helpen bij verder herstel.

“Zicht op Herstel heeft veel voor me betekend, het was heel mooi zingevend avontuur. Dankzij het goed luisteren van de begeleiders en de gerichte feedback kan ik weer verder.”

87% van de deelnemers rondde de cursus met goed gevolg af en ontving een certificaat. De cursus vormt voor deelnemers ook een basis voor vervolgcursussen binnen Lumen op het gebied van ervaringsdeskundigheid. Voor 67% van de deelnemers is Zicht op Herstel de start geweest van een verder traject bij Lumen, in de vorm van individuele ondersteuning, het volgen van cursussen ter ontwikkeling van ervaringskundigheid en/of het doen van vrijwilligerswerk.

De deelnemers zijn zeer positief over de cursus. Zij gaven gemiddeld een 8,4 als het rapportcijfer. Ook over het effect van het volgen van de cursus zijn zij positief. Uit de effectmeting die wij houden is over het algemeen een stijgende lijn te zien.

Stelling	Beginmeting	Eindmeting	Stijging van
1 Ik weet wat het begrip herstel inhoudt.	61 %	86%	28%
2 Ik heb zicht op wat voor mij tot nu toe belemmerend en bevorderend heeft gewerkt.	60%	80%	25%
3 Ik weet hoe ik mijn leven vorm kan geven ondanks/met mijn klachten of problemen.	51%	72%	26%
4 Ik ervaar herkenning, erkenning en steun in contact met mensen om mijn heen.	57%	84%	32%
5 Ik ben hoopvol als het gaat om mijn toekomst.	52%	81%	25%

"Ik heb overzicht gekregen van mijn leven tot nu toe. Dit geeft inzichten op vele vlakken in mijn leven, niet alleen herstel. Mijn zelfvertrouwen en vertrouwen in mijzelf is daardoor vergroot."

"Het horen van ervaringen, verhalen en struggles van medecursisten vond ik erg interessant. Zien dat er - ongeacht waarvan je herstelt - er best veel overlap zit in de herstelprocessen en samen praten over dit proces vond ik waardevol."

Herstel in uitvoering

-Duin- en Bollenstreek, Katwijk, Leidse Regio, Rijnstreek-

Verskillende oud-deelnemers van Zicht op Herstel hadden behoefte aan een vervolgcursus. Daarom ontwikkelden we in 2022 de cursus Herstel in Uitvoering. Een cursus waarmee we aan de hand van concrete thema's en verschillende werkvormen zowel praktisch als verdiepend in een groep aan persoonlijk herstel werken. Twee ervaringsdeskundig cursusbegeleiders verzorgden de bijeenkomsten.

Zes maanden lang ging de groep elke maand met een thema in relatie tot herstel aan de slag. Thema's uiteenlopend van vriendschap en zelfstigma tot ontspanning en balans. De deelnemers beoordeelden de cursus zeer positief en gaven gemiddeld een 9 als rapportcijfer.

"Het is geen therapie maar het heeft wel een therapeutisch effect!"

"Mijn 'gereedschapskist' is weer wat voller met handvatten die ik kan toepassen wanneer nodig."

Zomerschool

-Duin- en Bollenstreek, Katwijk, Leidse Regio, Rijnstreek-

Samen met ervaringswerkers van Rivierduinen verzorgde wij in de zomermaanden zes weken lang elke week een herstelworkshop of activiteit, uiteenlopend van een workshop mindfulness of muziek tot een wandeling of een creatieve workshop. Doel hiervan was dat deelnemers op een ontspannen en inspirerende manier gelijkgestemden konden ontmoeten en zo met hun herstel bezig konden blijven.

De belangstelling voor de workshops liep zeer uiteen, vooral de workshops Mindfulness en WRAP (Wellness Recovery Action Plan) waren erg populair.

Herstelworkshops najaar

-Duin- en Bollenstreek, Katwijk, Leidse Regio, Rijnstreek-

In het najaar verzorgden we verschillende laagdrempelige workshops over stigma en zelfstigma. In een kleine groep gingen twee ervaringsdeskundige begeleiders met de deelnemers in gesprek over dit onderwerp. Ook voor professionals verzorgden we deze workshop. Tijdens de Kennisdag van de gemeente Leiden deed een aantal van haar medewerkers mee aan een workshop over dit onderwerp.

	Zicht op herstel	Herstel in uitvoering	Zomerschool	Herstelworkshops
Aantal cursussen	9	6	6	4
Aantal deelnemers	62	47	25	17
Herkomst deelnemers				
Duin- en Bollenstreek	26%	17%		
- Hillegom	8%			
- Lisse	11%			
- Noordwijk	5%			
- Sassenheim	2%	9%		
- Voorhout		2%		
- Warmond		6%		
Katwijk	10%	9%		
- Katwijk	8%	9%		
- Rijnsburg	2%			
Leidse regio	34%	57%	100%	100%
- Leiden	26%	38%		
- Oegstgeest	2%	10%		
- Voorschoten	3%	6%		
- Zoeterwoude	3%	2%		
Rijnstreek	27%	15%		
- Alphen aan den Rijn	19%	13%		
- Hazerswoude	2%			
- Leimuiden	1%			
- Nieuwkoop	2%	2%		
- Rijnsaterwoude	1%			
- Rijpwetering	2%			
Overig	3%	2%		

Ervaringsdeskundigheid

-Duin- en Bollenstreek, Katwijk, Leidse Regio, Rijnstreek-

Het Lumen opleidingstraject

Lumen heeft haar eigen scholingsprogramma voor medewerkers en vrijwilligers, het Lumen opleidingstraject ervaringsdeskundigheid. Voor beginnende vrijwilligers organiseren we drie keer een cyclus van basis-cursussen. Wat ervaringsdeskundigheid is en hoe je dit kunt inzetten staat daar centraal. De specialisatie-cursussen organiseren we indien er behoefte is en gaan in op de vaardigheden die nodig zijn in specifieke functies en rollen van ervaringsdeskundige vrijwilligers.

In de basiscursus 'Herstelverhalen schrijven en Ervaringsdeskundigheid' proberen we ingrijpende gebeurtenissen uit het leven of perioden van ziekte en herstel te ordenen en er een samenhangend verhaal van te maken. Na het succes van de twee voorgaande jaren gaven we ook dit jaar weer een reeks online Masterclasses Ervaringsdeskundigheid. In deze interactieve workshops gaan we dieper in op kennis over psychische aandoeningen én op thema's rondom persoonlijk herstel. De Praktijklessen Ervaringsdeskundigheid in Alphen aan den Rijn en Leiden zijn gericht op verbindende communicatie, onafhankelijke cliëntondersteuning en ondersteuning in het kader van het Respijthuis.

Dit jaar zijn drie vrijwilligers opgeleid als trainer voor de basiscursussen.

Aan vrijwilligers die een cursus- of lotgenotengroep begeleiden boden we ook dit jaar weer de speciaal voor Lumen ontwikkelde cursus Herstelgroepen begeleiden aan. In deze intensieve cursus leren deelnemers over groepsdynamica en oefenen met gesprekstechnieken in groepen.

In de cursus voor crisiskaartconsulenten leren nieuwe consulenten over het doel en het proces van het opstellen van een crisiskaart en het daarbij behorende crisisplan. Ook leren ze welke rol de consulent hierbij speelt.

	Basis				specialisatie		
	Basiscursus 1: Herstelverhalen schrijven	Basiscursus 2: Ervaringsdeskundigheid	Praktijklessen Ervaringsdeskundigheid	Masterclasses Ervaringsdeskundigheid (online)	Herstelgroepen begeleiden	Cursus voor crisiskaartconsulenten	Inspiratiedag ervaringsdeskundigheid
Aantal cursussen	3	3	1	1	1	3	1
Aantal deelnemers	21	20	36	24	12	13	92
Herkomstdeelnemers							
Duin- en Bollenstreek	5%	5%	14%	8%	17%	24%	9%
- Hillegom							1%
- Lisse			8%	4%	17%		5%
- Noordwijk				4%			
- Teylingen	5%	5%	6%				3%
Katwijk					8%		5%
Leidse regio	38%	40%	56%	59%	42%	38%	43%
- Leiden	24%	25%	45%	42%			36%
- Leiderdorp			3%	4%			1%
- Oegstgeest	4%	5%					2%
- Voorschoten	10%	10%	8%	13%			4%
Rijnstreek	57%	55%	22%	33%	0	38%	17%
- Alphen aan den Rijn	48%	45%	17%	33%			15%
- Nieuwkoop	5%	5%					
- Kaag- en Braassem	5%	5%	5%				2%
Overig			8%		33%		26%

"Zeer boeiende cursus, waarbij ik handvatten kreeg om (nog) beter als ervaringsdeskundige te werken."

Regionale academie voor ervaringsdeskundigheid

-Duin- en Bollenstreek, Katwijk, Leidse Regio, Rijnstreek-

De Regionale Academie Ervaringsdeskundigheid is in oprichting. In dat kader organiseerden we dit jaar samen met Rivierduinen de basiscursussen ervaringsdeskundigheid.

In 2022 dienden we op verzoek van het regionale overleg Samenwerkingsagenda GGZ een aanvraag bij de stichting Zorg en Zekerheid in voor de ontwikkeling van de leerweg Ervaringsdeskundigheid. Deze aanvraag is eind 2022 afgewezen. We zoeken naar nieuwe mogelijkheden om deze door alle partijen gewenste ontwikkeling te financieren.

DOEN

Wij vinden het belangrijk dat iedereen een passende plek in de samenleving heeft. Daarom bieden we ondersteuning bij persoonlijk en maatschappelijk herstel. En bieden een opstap naar (ervaringsdeskundig) vrijwilligerswerk.

Onafhankelijke cliëntondersteuning Steun- en Informatiepunt (STIP)

-Duin- en Bollenstreek, Katwijk, Leidse Regio, Rijnstreek-

In het Steun- en Informatiepunt (STIP) bieden we ervaringsdeskundige ondersteuning aan iedereen die te maken heeft (gehad) met een psychische aandoening, psychosociale problemen en/of een verslaving. Wij werken onafhankelijk, gratis en zonder verwijzing. Ook familieleden, mantelzorgers, andere betrokkenen en professionals kunnen contact met ons opnemen voor informatie en advies. We werken graag samen met andere hulpverleners en organisatie binnen de geestelijke gezondheidszorg om sneller en adequater hulp te kunnen bieden.

In de Leidse regio (Leiden) draait het STIP goed. Op twee momenten in de week kunnen bezoekers in gesprek gaan met ervaringsdeskundige cliëntondersteuners. Naast de open inloop op woensdagochtend is het STIP sinds dit jaar ook geopend tijdens het Lotgenotencafé. Uit de pilot van 2021 bleek dat dit een geschikt moment is voor bezoekers om op een laagdrempelige manier, zonder afspraak, in gesprek te gaan. Met de opening van het Respijthuis kwam er eind september nog een extra ingang bij voor ondersteuningsvragen. Er zijn 394 clientcontacten geweest, 26 eenmalige informatie- en adviesvragen, 86 trajecten gestart en 56 mensen langer ondersteund met een trajectduur van ongeveer zeven uur per cliënt.

Het STIP in Katwijk wordt goed bezocht. Wij hebben 32 cliënten met variërende hulpvragen kunnen ondersteunen. Deze mensen werden door onder meer door het Wijkteam, Rivierduinen en de Zorggroep Katwijk huisartsen en POH-GGZ naar ons verwezen. Voor sommigen was de komst naar het STIP de eerste stap van een vervolgtraject bij Lumen. Zo zijn 2 mensen aangesloten de Krachtcirkel Katwijk en hebben 3 mensen deelgenomen aan de cursus Zicht op herstel. Ook werd ondersteuning richting WMO of andere hulpverlening geboden.

In Duin- en Bollenstreek (Hillegom, bij Plein 28) openen we dit jaar een tweede locatie voor het Steun en Informatiepunt Lumen. Samen met de locatie in Sassenheim hebben we vooral aandacht besteed aan bekendmaking van het STIP. Er hebben gesprekken en voorlichtigen plaatsgevonden met diverse organisaties, om zo meer bekendheid te creëren voor het STIP en de clientondersteuning. Waaronder met stichting De Roze Hulp, Welzijnskompas, stichting Roads (het Vriendenhuis), welzijn Teylingen, GGZ wijkteams. Daarnaast neemt de coordinator deel aan het Positieve Carroussel en het Meedenkersnetwerk. Deze locaties zijn door 59 cliënten hebben ons bezocht en voor 5 cliënten hebben we intensieve individuele begeleiding geboden richting instanties in de gemeente. Sommige mensen weten ons blijvend te vinden en zoeken contact wanneer er iets speelt.

In de Rijnstreek (Alphen aan den Rijn) heeft het STIP vooral een adviserende functie gehad, zowel aan cliënten als professionals. Ook zijn we daar gestart met het ontwikkelen van een expertisekaart: een overzicht van wat vrijwilligers te bieden hebben, in de brede zin van het woord. Van ervaring en persoonlijke gegevens, tot hobby's en passies. Zo krijgen we goed beeld van waar wij hen voor kunnen vragen én waar hun behoeften liggen.

Vliegende Brigade

-Rijnstreek-

De Vliegende Brigade is een team van ervaringsdeskundige vrijwilligers en medewerkers, dat mensen in kwetsbare posities bijstaat. Denk aan psychische problemen, verslaving, schulden of vereenzaming. Sommige mensen hebben moeite om hulp te accepteren of komen zelden de deur uit. Wij leggen actief contact, onder andere door bij de mensen thuis langs te gaan en schuiven aan bij Tom in de Buurt-teams. In de Rijnstreek ondersteunde de Vliegende Brigade in totaal 204 cliënten, waarvan 148 uit Alphen aan den Rijn, 38 uit Nieuwkoop en 18 cliënten uit Kaag en Braassem.

Bemoeizorg

-Rijnstreek-

Een bemoeizorgteam benadert mensen die uit zichzelf geen hulp accepteren maar wel hulp nodig hebben. Vaak is het vertrouwen weg en komt de hulp niet goed tot stand. Als lid van het integraal bemoeizorgteam denken wij mee met een ervaringsdeskundige blik, of leggen wij het eerste contact om de drempel tot hulp te verlagen.

Aantal cliënten	41
Herkomst cliënten	
Rijnstreek	
- Nieuwkoop	56%
- Alphen aan den Rijn	39%
- Kaag en Braassem	5%

Crisiskaart

- Duin- en Bollenstreek, Leidse Regio, Rijnstreek-

De Crisiskaart is er voor mensen die vrezen een crisis mee te gaan maken of bang zijn om in een verwarde toestand te raken. Het is een klein uitvouwbaar kaartje dat zij makkelijk bij zich kunnen dragen. Hierop staat beschreven wat omstanders en hulpverleners moeten doen of laten als iemand in crisis is. Bijvoorbeeld wie ze kunnen bellen en welke afspraken er zijn gemaakt met behandelaar(s), crisisdienst en vertrouwenspersonen. Dit geeft houvast voor de persoon in crisis, de omgeving en de betrokken hulpverleners.

Ervaringsdeskundige crisiskaartconsulenten ondersteunen bij het invullen van de kaart. Hiervoor volgen zij intern de training tot consulent Crisiskaart die ontwikkeld is door Stichting Crisiskaart Nederland.

	Nieuwe kaartaanvragen
Totaal	12
- Duin en Bollen- streek	2
- Leidse Regio	3
- Rijnstreek	7

"Ik heb het gevoel dat ik iets kan betekenen voor een ander."

-Sandra, ondersteuner

Meedenkersnetwerk

-Duin- en Bollenstreek-

Onze ervaringsdeskundige onafhankelijke cliëntondersteuners zijn in de gemeenten Teylingen, Hillegom, Lisse en Noordwijk aangesloten bij het Meedenkersnetwerk. In dit netwerk werken zij – de meedenkers – nauw samen met cliëntondersteuners van verschillende (lokale) organisaties om inwoners met hulpvragen zo snel en zo goed mogelijk te ondersteunen.

"Bij jou voelde ik me echt gehoord. Ik had altijd het gevoel dat jij aan mijn kant stond." - hulpvrager tegen ondersteuner

"Nog steeds verwarmt iedere ontmoeting binnen Lumen mij opnieuw."
Britt, ondersteuner i.o.

Arbeidsparticipatie -Duin- en Bollenstreek, Leidse Regio-

Op allerlei fronten spelen wij een actieve rol bij arbeidsparticipatie: in de belangenbehartiging, (beleids) advisering in uitvoeringsagenda's, voorlichting, stuurgroepen, casuïstiekoverleggen en in de onafhankelijke ervaringsdeskundige cliëntondersteuning. Wij vinden het belangrijk dat zowel de cliënt als de professionals en werkgevers een realistisch beeld hebben van de participatiemogelijkheden van mensen met psychische problematiek. Vooroordelen staan nog te vaak participatie in de weg.

Wanneer mensen vanwege psychische problematiek een tijdlang niet hebt gewerkt of niet helemaal goed aansluiting hebben kunnen vinden met de arbeidsmarkt, kan het zijn dat ze het zicht zijn kwijtgeraakt op hun kwaliteiten en vaardigheden. Lang geleden opgedane werkervaring en gevolgde opleidingen en cursussen kunnen op de achtergrond zijn geraakt. En dat is zonde, want in al deze ervaringen zitten kwaliteiten verborgen die van pas kunnen komen bij het (opnieuw) integreren naar (vrijwilligers)werk. Door het analyseren van deze ervaringen krijgen mensen weer zicht op hun kwaliteiten en waar zij deze kwaliteiten kunnen inzetten.

De campagne Opgenomen op de Werkvloer is in 2021 afgerond. De volgende actielijnen liepen door in 2022:

**OPGENOMEN OP
DE WERKVLOER**

➡ 1. Bezoeken van werkgevers/ ontzorgen werkgevers

Lumen heeft 5 werkbezoeken afgelegd bij werkgevers.

➡ 2. Cliëntondersteuning arbeidsparticipatie (individueel en groepsgewijs)

Er zijn 17 mensen ondersteund op het gebied van arbeidsparticipatie waarvan 10 uit de Duin en Bollenstreek en 7 uit de Leidse regio. In totaal zijn er 40 gesprekken gevoerd met als resultaat 4 mensen naar betaald werk en 3 mensen naar vrijwilligerswerk zijn doorgestroomd.

De cursus Power-cv is geschikt voor mensen met psychische problematiek die op de drempel staan van participatie naar werk. Lang geleden opgedane werkervaringen en gevolgde opleidingen en cursussen, al dan niet afgemaakt, kunnen op de achtergrond zijn geraakt. Tijdens deze cursus analyseren we dit en gebruiken we de ervaringen als bouwstenen voor hun cv.

Dit jaar organiseerden we één cursus Power-cv, bestaande uit zes bijeenkomsten. Er waren zes deelnemers.

➡ 3. Samenwerking

Er zijn diverse gesprekken geweest met het netwerk om de sluitende aanpak/werkwijze te bespreken. De wil is er om samen te werken maar in de praktijk is het moeizaam.

Lumen verzorgde hiertoe een lunchwebinar over de Power-cv speciaal voor bemiddelaars. Hieraan namen dertig mensen deel.

***"Eindelijk heb ik weer
uitzicht op een baan."***

ExpEx -Katwijk-

ExpEx zijn jongeren die ervaring hebben in de jeugdhulpverlening en zich – na een twaalfweekse training - inzetten als maatje van jongeren en/of als adviseur van instellingen en overheden. Daarmee dragen zij direct en indirect bij aan een betere positie van kwetsbare jongeren en jong- volwassenen. De minimale leeftijd om deel te nemen is 17/18 jaar. Deze leeftijd is belangrijk omdat we van mensen vaardigheden als commitment, planning en communicatie verwachten.

Dit jaar hebben we een tweede groep van negen jongvolwassenen getraind tot ExpEx-vrijwilliger. Eén jongere vanuit de eerste groep hebben we opgeleid tot co-trainer van de tweede groep. En twee jongeren hebben inmiddels een betaalde aanstelling als ervaringsdeskundige bij De Binnenvest en Curium.

	Deelnemers
Groep 1	
Vrijwilligers (jongvolwassenen)	7
Activiteiten	
- Meet en Eat	2
- Deelnemers (leeftijd van 17 t/m 29 + 3 kinderen)	14
Groep 2	
Vrijwilligers (jongvolwassenen)	9

“We zijn allemaal verschillend en toch zoveel herkenning!”
- een deelnemer

“Het volgen van de ExpEx-training heeft me veel gebracht qua persoonlijke ontwikkeling en mijn eigen herstelproces.”
- een deelnemer

WETEN

Vanuit het perspectief van ervaringsdeskundigheid en innovatie ondersteunen wij onze partners in de regio Holland Rijnland in hun rol en verantwoordelijkheid. Ook komen we op voor de belangen van mensen uit de doelgroep.

Belangenbehartiging

Collectieve belangenbehartiging

-Duin- en Bollenstreek, Katwijk, Leidse Regio, Rijnstreek-

De decentralisaties in het sociale domein, wachtlijsten in de GGZ, bemoeizorg en armoedebeleid. Een greep uit de thema's waar mensen uit de achterban van Lumen dagelijks mee te maken hebben. Wij komen op voor hun belangen en geven gevraagd en ongevraagd advies.

Beleidsadvisering

-Duin- en Bollenstreek, Katwijk, Leidse Regio, Rijnstreek-

Wij adviseren over beleidsthema's die betrekking hebben op de maatschappelijke positie van onze achterban. We halen hiervoor de signalen op uit individuele en groepsgewijze cliëntondersteuning, uit de Lumen Adviesgroep en via contacten met organisaties die werkzaam zijn in het sociale domein. Wij zijn een vaste partner in beleidsontwikkeltafels, project- en stuurgroepen. Daarnaast zijn we vertegenwoordigd in of werken we samen met WMO- en Cliëntenadviesraden.

Lumenpanel

-Leidse Regio-

De gemeenten in de Leidse Regio zijn druk bezig met de herinrichting van verschillende onderdelen binnen de maatschappelijke zorg, de zogenoemde decentralisaties. Lumen is gevraagd hierbij mee te kijken en mee te denken vanuit cliëntperspectief en ervaringsdeskundigheid. In samenspraak met de gemeente leidde dit tot het oprichten van het Lumenpanel.

Het panel kwam acht keer bij elkaar en besprak uiteenlopende thema's. Van maatschappelijke opvang en beschermd wonen, werk en inkomen tot preventie dak- en thuisloosheid. Vier deelnemers vormden structureel de harde kern van het Lumenpanel. Ook cliëntenraden van Rivierduinen en De Binnenvest waren vertegenwoordigd. Incidenteel sloten één à twee belangstellenden en/of mensen met specifieke ervaringen aan.

In december verscheen het Nationaal Actieplan Dakloosheid Eerst een Thuis. Hierin wordt het Lumenpanel genoemd als een goed voorbeeld van de inzet van ervaringsdeskundigheid bij beleid en uitvoering.

Thema	Aantal deelnemers
Maatschappelijke opvang en beschermd wonen	5
Toegang	5
Bemoeizorg	6
Communicatie en tussenstand: terug- en vooruitblik	4
Vooruitblik implementatietraject maatschappelijke zorg & (start) preventie dak- en thuisloosheid	5
Communicatie: beschikkingen n.a.v. resultaten aanbestedingen	4
Werk & inkomen	4
Evaluatie 2022 & vooruitblik 2023	4

"Mooi om te zien hoe mijn eigen ervaringen benut kunnen worden voor verbetering van de situatie van een grotere groep belanghebbenden." - panellid

Structureel

- Structureel overleg WG GGZ Uitvoeringsagenda, 8.9.2022 en 24.11.2022
Voortzetting van de voorheen Regionale Uitvoeringsagenda GGZ Holland Rijnland
- Deelname traject Koploper OCO Leiden

Incidenteel

- Deelname Leermodule Samenwerking tussen lokale toegangen en regionale toegang: hoe gaan we dat vormgeven? RadarAdvies, 13.1.2022
- Deelname Beauty & Brains, BuZz, 15.5.2022
- Deelname bijeenkomst Adviesraad Sociaal Domein Leiden, 16.6.2022
- Deelname Themalunch GGZ-keten Voorschoten, 25.8.2022
- Deelname Gezondheidsroute Zoeterwoude, 11.9.2022
- Interview en gesprek Suïcidepreventie Voorschoten, 7.10.2022
- Deelname themabijeenkomst Atlas van Afgemaakt Nederland, Ons Doel, 10.11.2022
- Deelname Platform Gehandicapten Leiden, 29.11.2022
- Input document nieuwbouwplannen Nieuwe Energie, De Binnenvest
- Input concept document Convenant samenwerking en gegevensuitwisseling bij ernstige meervoudige problematiek in Hollands Midden, HECHT
- Opstellen Klantreizen voor De Juiste Zorg op de Juiste Plek i.s.m. Reos/Transparant Next

COMMUNICATIE

Werving deelnemers

Deelnemers komen op verschillende manieren bij ons binnen. Via onze flyer in de wachtkamers bij de GGZ-behandelaars, via internet of social media. Daarnaast zijn er vele professionals die mensen doorverwijzen. Ook zien we mensen, als ze eenmaal een activiteit bij ons gedaan hebben, terug bij andere activiteiten of cursussen.

De samenwerking met partners vinden we belangrijk. Om activiteiten en cursussen op verschillende locaties te kunnen aanbieden en om potentiële deelnemers te bereiken zoeken we contact met ander partijen in de regio. Zo kunnen we de krachten bundelen en samen optrekken bij de publiciteit.

In de media

	Media
Belangenbehartiging	YouTube gemeente Voorschoten
@Ease	Leids Nieuwsblad
Expositie Lumen	Leids Nieuwsblad
Inloop Oegstgeest	Oegstgeester Courant
Lumen	Leidsch Dagblad
Opening respijthuis	Sleutelstad, GGZ-nieuws, Leidsch Dagblad, Unity.nu
Santa Run Rotary Respijthuis	Leidse Glibber
STIP Katwijk	Katwijkse Post

Bereik

		2022
ONTMOETEN		
- Inloop	bezoeken	11.189
- Respijthuis (Leiden open vanaf 23 sept)	gasten	280
- Respijthuis Alphen		
- Krachtcirkels	deelnemers	46
- Lotgenotencontact	deelnemers	43
LEREN		
- Herstel en Ervaringsdeskundigheid	deelnemers	366
DOEN		
- Onafhankelijke Clientondersteuning	ondersteunden	364
- Exp		30
WETEN		
- Lumenpanel	ervaringsdeskundigen	37
Social media		
Facebook		
- Volgers	453	
- Bezoeken	1.550	
Instagram		
- Volgers	129	
- Bezoeken	179	

BEDRIJFSVOERING

Interne organisatie

Organisatiestructuur

Het bestuur van Stichting Lumen Holland Rijnland is een beleidsbepalend bestuur. De directeur, die daar geen deel van uitmaakt, vormt een schakel tussen bestuur en personeel. Hij heeft de eindverantwoordelijkheid over de uitvoering en bereidt het inhoudelijke beleid en de financiële kaders voor. Het bestuur is gezamenlijk verantwoordelijk voor het beleid en de financiën van de stichting en stelt het beleid en de financiële kaders vast.

Lumen werkt met een kern van vaste medewerkers en daarom heen een grote schil van vrijwilligers.

Personeelsbeleid: PVT

In 2022 zijn we gestart met een PVT-team. Dit team behartigt de belangen van het personeel en adviseert de directie over het personeelsbeleid. Een van de eerste acties was het uitzetten van medewerkerstevredenheidsonderzoek. Het merendeel van de medewerkers (82%) is tevreden over het werken bij Lumen. Natuurlijk zijn er ook verbeterpunten, vooral op het gebied van interne communicatie en werkomstandigheden. Rode draad qua aandachtspunten: niet iedereen weet wat organisatie wil bereiken en welke resultaten verwacht worden. Daarnaast valt op dat het lastig is om binnen de beschikbare uren te werken en dat het efficiënter kan.

Vrijwilligers

Stichting Lumen Holland Rijnland is een vrijwilligersorganisatie met betaalde medewerkers. Binnen Lumen werken rond de 150 vrijwilligers en rond de 20 betaalde krachten.

Lumen investeert voortdurend in opleiding en coaching van vrijwilligers. Dit versterkt de inzet van ervaringsdeskundigheid én de persoonlijke ontwikkeling van de vrijwilliger. Het opleidingsaanbod voor vrijwilligers richt zich zowel op herstel als op ontwikkelen van ervaringsdeskundigheid.

De vrijwilligers worden binnen de verschillende teams en regio's betrokken bij de uitvoering van de werkzaamheden van Lumen. Dit kan op een aantal vlakken nog verbeterd worden.

Lumen kent twee groepen vrijwilligers;

- De 'lerende' vrijwilliger, waarvoor vrijwilligerswerk een manier kan zijn om te werken aan eigen persoonlijk en maatschappelijk herstel.
- De 'faciliterende' vrijwilliger waarvoor het eigen herstel niet de voornaamste drijfveer is maar zij doen vrijwilligerswerk bij Lumen veelal vanuit affiniteit of maatschappelijke betrokkenheid.

Beide groepen hebben een andere behoefte aan coördinatie en ondersteuning.

De mogelijkheden voor vrijwilligerswerk binnen Lumen zijn divers, van administratief tot voorlichting, van gastheer/vrouw bij het inloophuis of lotgenotencafé tot het geven van individuele onafhankelijke clientondersteuning, van het geven van cursussen tot het maken van een crisiskaart. Binnen iedere vrijwilligersfunctie kan de vrijwilliger zich indien gewenst verder ontwikkelen. Het uitgangspunt is dat we een leer/werkorganisatie zijn. De vrijwilligers maakt afspraken met een vaste medewerker (aanspreekpunt) over invulling van de werkzaamheden. Het vrijwilligerswerk moet passend zijn bij de (ontwikkel)wens van de vrijwilliger en er moet een match zijn tussen de kwaliteiten van de vrijwilliger en de competenties die het vrijwilligerswerk vraagt of er wordt een leertraject besproken.

Integriteit

Winston en Partners levert aan Lumen een externe vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen en integriteit. Deze is bereikbaar voor opvang en begeleiding van medewerkers op het gebied van ongewenst gedrag en integriteit. Er zijn in 2022 twee meldingen gedaan bij de vertrouwenspersoon. De rode draad van beide meldingen is dat melders de communicatie met de andere partij als gebrekkig ervoeren waardoor zij niet wisten wat zij konden verwachten en daardoor niet wisten waar zij aan toe waren met betrekking tot het nemen van vervolgstappen of het voorbereiden op gesprekken.

Verhuur

Op onze locatie aan de Hooigracht 12 in Leiden zijn op verschillende dagdelen op werkdagen ruimtes beschikbaar voor (structurele) verhuur. Zo maken onder andere de Depressievereniging, de Narcotics Anonymus-groep en @ease op vaste momenten gebruik van onze centraal gelegen locatie. In totaal verhuurden we 200 keer een ruimte in het pand op de Hooigracht.

FINANCIËN

De vraag naar de inzet van ervaringsdeskundigen in het sociaal domein groeit. De roep om herstelacademies, herstelwerkplaatsen, wachtlijstoverbrugging, maar ook de door gemeenten gewenste ombuds- of signaalfunctie voor de decentrale maatschappelijke zorg vraagt om een sterke en onafhankelijke regionale cliëntenbelangenorganisatie. Lumen groeit mee met de vraag, werkt zo flexibel mogelijk, maar moet tegelijkertijd ook een toekomstbestendige en stabiele organisatie opbouwen. Dit laatste staat onder druk als gevolg van de wijze waarop Lumen gefinancierd wordt en vooral de onzekerheid en risico's die daarmee gepaard gaan.

Stabieler vaarwater

De jaarrekening van 2022 is vastgesteld met een positief saldo over 2022. Het stemt optimistisch dat dit positieve resultaat dit jaar, in tegenstelling tot 2021, zonder extra incidentele bijdragen tot stand is gekomen. Lumen is erin geslaagd om de start van een aantal nieuwe activiteiten (zoals de respijthuizen in Alphen aan den Rijn en Leiden) en versterking van de beheersing van de financiële huishouding in samenhang uit te voeren.

Waar de organisatie en het geheel van activiteiten complexer is geworden, is het inzicht en daarmee de beheersbaarheid toegenomen. De inspanningen om meer gedetailleerd inzicht in en stuurbaarheid van de kosten te krijgen per activiteit en per project hebben zeker resultaat. Hierdoor lijken we, na enkele moeilijke jaren, als stichting langzaam in financieel stabiel vaarwater te komen.

Risico's en kansen

Een aantal risico's die we vorig jaar signaleerden blijven ook in 2023 onze aandacht eisen. De afhankelijkheid van jaarlijks toe te kennen subsidiebaton die net aan de kosten dekken, blijft een risico waarover we met onze subsidieverstrekken en opdrachtgevers in gesprek blijven om hier een meer structurele en langdurige relatie van te maken.

De negatieve reserve, voornamelijk een gevolg van een aantal noodzakelijke omzettingen tijdens de coronaperiode, blijft een zorg en zorgt ervoor dat we kwetsbaar zijn. Dat betekent dat onverwachte tegenvallers nog steeds grote impact zullen kunnen hebben. Een voorbeeld hiervan is de sterk gestegen energielasten. Bovendien beperkt deze kwetsbaarheid onze investeringsmogelijkheden, terwijl wij die op een aantal punten wel noodzakelijk achten:

- We moeten anticiperen op arbeidsmarkt- en personeelsontwikkelingen. Daarbij willen we als werkgever zorgvuldig met onze medewerkers omgaan. Hiervoor is extra investering (via een reservering) noodzakelijk.
- We slagen er langzaam in om ook andere inkomsten (donaties, verhuur en diensten) aan te boren, zij het mondjesmaat; ook hierbij geldt de noodzaak van investeren.

Toenemende huisvestingslasten voor inmiddels meerdere locaties (o.a. energielasten en veiligheidsmaatregelen) maakt dat we hier zeer kritisch op moeten blijven en extra moeten investeren om de kosten inzichtelijk en beheersbaar te houden.

Overige inkomsten

In 2022 zijn we gestart met het generen van inkomsten via andere vormen. Zo hebben wij een donatieknop op de website gezet en hebben wij de verhuur van onze ruimtes meer gepromoot. Dit leidde tot een extra bron van inkomsten.

Meer informatie : Zie jaarrekening 2022

BIJLAGEN

Met dank aan

In 2022 ontving Lumen verschillende schenkingen. Wij danken alle gevers voor hun steun en betrokkenheid.

Lumen

- De gemeenten Alphen aan den Rijn, Hillegom, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Kaag en Braasem, Katwijk, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen en Voorschoten, en Zoeterwoude

Inloophuis Leiden

- De Vrienden van het Inloophuis doneerden geld voor een nieuw tosti-apparaat, planten, lichtjes en een uitje naar Madurodam. Ook ontvingen we Hoogvlietbonnen van € 30 voor de inlopers als Kerstatentent.
- Eén van de inlopers doneerde € 300 voor extraatjes.
- De firma Janssen kluste met acht personen een dag bij Lumen en doneerde uren en materialen.

Oegstgeest

- De Vrienden van het Inloophuis financierden een ootocht met picknick voor de bezoekers van het Inloophuis. Ook stelden zij Hoogvlietbonnen van € 30 beschikbaar voor de inlopers met Kerst.

Respijthuis

- Het Respijthuis Leidse regio is met financiering van de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude mogelijk gemaakt.
- Het Druckerfonds subsidieerde twee mountainbikes zodat een vrijwilligers met een gast kan gaan fietsen.
- Respijthuisgast doneerde € 100.
- Voor de aankleding ontvingen we een donatie van € 500,- van Rotary Leiden, vanuit de opbrengst van de Santa Run op 15 december.

BELANGENBEHARTIGING EN PRESENTATIES

Een greep uit de presentaties die Lumen organiseerde:

ExpEx-ers

➤ Gastlessen (4x) of moreel beraad op de Leidse Hogeschool, door in totaal vier verschillende ExpEx.

Frouke Lampe

- Presentatie Herstel informatiemarkt (Brijder, Lumen en Rivierduinen), 17.1.2022
- Presentatie over Lumen bij vergadering Von Munchhausenbeweging Leiden, 4.4.2022
- Bijdrage aan Bijeenkomst 'Kom op adem' van Inclusio Leiden, 17.9.2022
- Deelname Herstel informatiemarkt (Brijder, Lumen en Rivierduinen), 21.1.2022
- Presentatie voor Rotary Leiden over Lumen en het Respijthuis Leidse regio, 16.10.2022
- Deelname aan Rotary Santa Run en pitch bij uitreiking donatie, 15.12.2022

Lars van Wezel

- Presentatie bijeenkomst Coalitie Eenzaamheid Leiden, 19.4.2022

Malou van Oers

- Presentatie over Lumen, PsyQ en de Brijder, 9.2022
- Monique van Biezen
- De Drempel Over
 - Presentatie Rotary Lisse Bollenstreek over arbeidsvoorzieningen
 - Deelname Inclusieve organisatie, Rivierduinen, 22.2.2022
 - Presentatie adviseurs van Provalu, 19.9.2022
 - Lunchwebinar Power-cv voor bemiddelaars, 24.05.2022
 - Presentatie resultaten campagne, Bestuurlijk Overleg Participatie, 27.1.2022

Nelleke Melse

- Presentaties bij twee Katwijkse wijkteams
- Presentatie Welzijnswijk
- Presentatie Curium outreachend team
- Presentatie afdeling Christen Unie Katwijk
- Presentatie Family Supporters.
- Voorlichting Leonardo Leiden

Vrijwilligers

In 2022 waren de volgende vrijwilligers aan ons verbonden.

Alise, Andor, Anil, Aranka, Arthur, Astrid, Bert, Brian, Brit, Cabby, Carmen, Charissa, Cindy, Danielle, Desjo, Diana, Dik, Dirk, Dorien, Dorothy, Edgar, Eelkje, Eline, Ellen, Elly, Eric, Erica, Erwin, Erwin, Fiona, Fleur, Friso, Gaby, Gert-Jan, Hans, Hans, Henrike, Hugo, Hugo, Ingrid, Ivan, Jan, Jannie, Jantina, Jaron, Jeroen, John, Jonna, Joost, Judith, Kaj, Karen, Kaylee, Korian, Len, Leo, Lilian, Linny, Lisanne, Lonneke, Luca, Maaike, Maarten, Maartje, Maartje, Manuela, Marc, Marcel, Marco, Marco, Margreet, Maria, Marijke, Marike, Marleen, Marta, Martha, Merle, Michael, Miranda, Monique, Nesrine, Niekie, Nino, Noa, Patrick, Paul, Peter, Piet, Regula, Reinald, Reinier, Renate, Rick, Riet, Rob, Robbert, Romy, Sandra, Sanne, Sanne, Saskia, Sijdie, Simon, Sophie, Stefan, Stephanie, Suze, Tessa, Theo, Tom, Valerie, Vincent, Wendy, Wil, Wilhelmina, Wilma, Wing Jan, Yvonne, Yvonne.

Bestuur

- Voorzitter
- Voorzitter
- Secretaris
- (to)Penningmeester
- Algemeen lid
- Algemeen lid

Roos van Gelderen (tot 1.10.2022)
Rald Schalkwijk (vanaf 1.10.2022)
Hanneke de Zwart (tot juli 2022)
Erwin Tak
Carla de Roo
Caroline Angenent

Medewerkers

Zowel medewerkers in dienst, inhuurkrachten en ZZP'ers. In totaal waren er 22 medewerkers in dienst waarvan 6 in vaste dienst, 13 met een tijdelijk contract, 1 ZZP en 2 gedetacheerde medewerkers vanuit een andere organisatie (Cardea en Riverduinen. Gezamenlijk 14 Fte.

Directie en ondersteuning

- Directeur
- Regiocoördinator Rijnstreek
- Medewerker financiële administratie

Bart Smith
Roos van Gelderen (a.i.)
Lonneke Tomas

Team Ontmoeten

- Teamleider Respijthuis Leidse Regio
- Respijthuis Leidse Regio
- Respijthuis Leidse Regio
- Respijthuis Leidse Regio
- Respijthuis Rijnstreek
- Respijthuis Rijnstreek
- Respijthuis Rijnstreek
- Respijthuis Rijnstreek
- Lotgenotencafe
- Inloophuis Leiden & Oegstgeest
- Krachtcirkels Leiden/Zoeterwoude en Oegstgeest
- Krachtcirkel Hillegom

Frouke Lampe
Jack de Graaf
Marjolijn Nibbelink
Mariska Bos
Maxime Dreyhus
Driss Jabi
Amber Peskens
Esther Arkesteijn
Lars van Wezel
Ariëtte van Hespen

Malou van Oers
Laura Karsters

Team Leren

- Scholing ervaringsdeskundigheid
- Herstelaanbod Rijnstreek
- Herstelaanbod Holland Rijnland

Katrien van Meel
Amber Peskens
Jolanda Lemstra

Team Doen

- Cliëntondersteuning
- Duin- en Bollenstreek /Crisiskaart
- Cliëntondersteuning Rijnstreek
- Cliëntondersteuning Rijnstreek
- Cliëntondersteuning Rijnstreek
- Cliëntondersteuning Rijnstreek /Mligende Brigade
- Team Katwijk/ Arbeidsparticipatie
- ExpEx-project

Lars van Wezel
Laura Karsters
Driss Jabi
Audrey Hof
Esther Arkesteijn
Joke van Dorselaer
Jeanette Plaizier
Nelleke Melse

Team Weten

- Beleid/Belangenbehartiging

Monique van Biezen

CONTACT EN COLOFON

Contact

Lumen Holland-Rijnland

Hooigracht 12-14

2312 KS Leiden

Info@lumen-hollandrijnland.nl

071 – 514 7420

Colofon

Tekst en foto's: Lumen

Samenstelling

Esther Sibbel/ Frouke Lampe/ Bart Smith

Vormgeving: DC Studio Haarlem

/

AANTEKENINGEN

